

Memo milieubelastende activiteiten

aan: Bemog-Draisma Ontwikkelcombinatie BV

van: SAB adviseurs

projectnummer: 220470.03

datum: 11 december 2024

betreft: Memo milieubelastende activiteiten Händelstraat Eerbeek

Inleiding

Het voornemen bestaat om het perceel gelegen tussen de Händelstraat en de Ringlaan te Eerbeek te ontwikkelen ten behoeve van woningbouw. De ontwikkeling past niet binnen de juridisch-planologische kaders die ter plaatse gelden op grond van het tijdelijk omgevingsplan. In het kader van de te doorlopen planologische procedure moet worden aangetoond dat de voorgenomen ontwikkeling in lijn is met een 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL)'. Om deze afweging te maken, dat hier sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, dienen alle milieubelastende activiteiten in de omgeving en de te ontwikkelen activiteit naar de omgeving toe te worden beschouwd. Deze memo gaat hierop in.

Evenwichtige toedeling van functies aan locaties

De gemeente moet ervoor zorgen dat de regels in het omgevingsplan leiden tot een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Dit is opgenomen in artikel 4.2, eerste lid, Omgevingswet (inwerkingtreding 1 januari 2024). Het Rijk heeft hiertoe Instructieregels opgesteld. Binnen deze Instructieregels heeft de gemeente de afwegingsruimte om te bepalen hoeveel gebruikruimte iedere functie met bijbehorende activiteiten krijgt. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is voornemens met de publicatie 'Activiteiten en milieuzonering Omgevingswet' een invulling te geven aan de afwegingsruimte onder de Omgevingswet. De publicatie is echter nog niet gepubliceerd ten tijde van het schrijven deze memo. Daarom wordt bij deze memo uitgegaan van de voormalige systematiek uit de VNG-publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' uit 2009.

VNG-publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' (2009)

Indien door middel van een plan nieuwe milieugevoelige functies mogelijk worden gemaakt, zoals woningen, moet worden aangetoond dat deze niet worden gerealiseerd binnen de hinderzone van omliggende bedrijven. Anderzijds mogen bedrijven in de directe omgeving van de ontwikkelingslocatie niet negatief worden beïnvloed door de ontwikkelingen die met een plan mogelijk worden gemaakt.

...

Wat betreft de aanbevolen richtafstanden tussen functies met een milieuzone en gevoelige functies is de VNG-publicatie als leidraad voor milieuzonering gebruikt¹. In de VNG-publicatie zijn richtafstanden voor diverse omgevings- en gebiedstypen opgenomen. Het gaat onder andere om de volgende omgevings- en gebiedstypen: 'rustige woonwijk', 'rustig buitengebied' en 'gemengd gebied'. In een rustige woonwijk en een rustig buitengebied komen vrijwel geen andere functies dan de woonfunctie voor. Gemengde gebieden betreffen gebieden die langs hoofdinfrastructuur liggen en/of gebieden met matige tot sterke functiemenging. In een dergelijk gebied komen direct naast woningen andere functies voor, zoals winkels, maatschappelijke voorzieningen, horeca en kleine bedrijven.

...

Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid kan als gemengd gebied worden beschouwd. In de VNG-publicatie zijn voor het bepalen van de richtafstanden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- het betreft 'gemiddeld' moderne bedrijfsactiviteiten met gebruikelijke productieprocessen en voorzieningen;
- de richtafstanden hebben betrekking op de omgevingstypen 'rustige woonwijk' en 'rustig buitengebied'. Bij het omgevingstype 'gemengd gebied' kan worden uitgegaan van kortere afstanden (verlaging met één afstandsstep);
- de richtafstanden bieden in beginsel ruimte voor normale groei van de bedrijfsactiviteiten;
- bij activiteiten met ruimtelijk duidelijk te onderscheiden deelactiviteiten (zoals productie, opslag, kantoren, parkeerterreinen) kunnen deze deelactiviteiten desgewenst als afzonderlijk te zoneren activiteiten worden beschouwd, bijvoorbeeld bij ligging van de activiteit binnen zones met een verschillende milieucategorie.

De richtafstanden lopen op naar mate sprake is van een bedrijf in een hogere milieucategorie. Zoals bij de uitgangspunten voor de richtafstanden is gesteld, kan bij het type gemengd gebied de richtafstand zonder dat dit ten koste gaat van het woon- en leefklimaat met één afstandsstep worden verlaagd (dus van bijvoorbeeld

¹ VNG-publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering', 2009

50 naar 30 meter voor milieucategorie 3.1). Verdere reducties zijn blijkens de toelichting in de VNG-publicatie niet te verantwoorden, omdat in algemene zin niet aannemelijk kan worden gemaakt dat het woon- en leefklimaat niet wordt aangetast en het functioneren van bedrijven niet in gevaar wordt gebracht. Het verlagen van één afstandsstap voor het aspect 'gevaar' is volgens de VNG-publicatie niet toegestaan binnen een 'gemengd gebied'. De richtafstand wordt gemeten vanaf de grens van het bedrijfsperceel tot de gevel van het gevoelige object. Navolgende tabel geeft inzichtelijk wat de richtafstanden zijn voor de verschillende milieucategorieën, zowel voor 'rustige woonwijken' of 'rustige buitengebieden' als voor 'gemengde gebieden'.

Milieucategorie	Richtafstand tot 'rustige woonwijk' of 'rustig buitengebied'	Richtafstand tot een 'gemengd gebied'
1	10 m	0 m
2	30 m	10 m
3.1	50 m	30 m
3.2	100 m	50 m
4.1	200 m	100 m
4.2	300 m	200 m
5.1	500 m	300 m

Richtafstanden en omgevingstype (Bron: VNG, 2009)

Situatie ontwikkellocatie

De ontwikkellocatie ligt in het noordwesten van Eerbeek. In de directe omgeving van de ontwikkellocatie is voornamelijk sprake van woningbouw. De omgeving is derhalve aan te merken als 'rustige woonwijk'.

Beschouwing milieubelastende activiteiten

Bij milieuzonering zoals opgenomen is in de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' uit 2009 zijn twee aspecten van belang:

- Er sprake dient te zijn van een goed woon- en leefklimaat vanuit de gevoelige functie (inwaartse zonering).
- Het niet belemmeren van de bedrijfsvoering van in de omgeving gelegen bedrijven (uitwaartse zonering);

Hinder als gevolg van de ontwikkeling

De beoogde ontwikkeling voorziet in woningbouw. Dit betreft geen milieubelastende activiteit. Derhalve wordt er geen hinder ten gevolge van de beoogde ontwikkeling verwacht.

Hinder van bestaande activiteit op de ontwikkeling

Er zijn verschillende hinderveroorzakende functies aanwezig in de buurt van het besluitgebied. Er wordt getoetst aan het bestemmingsplan 'Kom Eerbeek' vastgesteld d.d. 28-01-2010 dat nog geldig is als onderdeel van het tijdelijk omgevingsplan. Navolgende afbeelding geeft de situatie weer.

Aan de hand van de hiervoor opgenomen kaart worden de volgende hinderveroorzakende functies geconstateerd:

- Functie 'Maatschappelijk' op de plaats van het cijfer 1
- Functie 'Gemengd' op de plaats van het cijfer 2
- Functie 'Sport' op de plaats van het cijfer 3
- Functie 'Cultuur en ontspanning' op de plaats van het cijfer 4

Er wordt op voorhand aan de richtafstanden voldaan ten opzichte van de niet-aanwezige functies op de kaart.

Locatie ten opzichte van de functie 'Maatschappelijk' (cijfer 1)

Ten oosten van het besluitgebied zijn gronden bestemd voor 'Maatschappelijk'. Deze gronden zijn bestemd voor educatieve, sociale, medische, culturele, levensbeschouwelijke, sport- en recreatieve voorzieningen en voorzieningen ten behoeve van openbare dienstverlening alsmede soortgelijke voorzieningen, of een combinatie daarvan, als ook ondergeschikte detailhandel en horeca ten dienste van deze voorzieningen. Dergelijke voorzieningen hebben doorgaans een maximale milieucategorie 2.

Functie	Maximale toegestane milieucategorie	Maximale richtafstand rustige woonwijk	Gemeten afstand
Maatschappelijk	2	30 m	± 18 m

Zoals blijkt uit bovenstaande tabel is de richtafstand voor een dusdanige functie in een rustige woonwijk groter dan de werkelijke afstand. Daarmee wordt op voorhand niet voldaan aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties en is een nadere beschouwing noodzakelijk.

Feitelijke situatie

In de feitelijke situatie bevindt zich aan de Händelstraat 45A een Rode Kruis-locatie. Dit betreft een kantoor van circa 220 m². Het Rode Kruis verzocht, workshops en cursussen, regelt hulp bij rampen, geeft hulpverlening aan vluchtelingen en op evenementen. Op de betreffende locatie wordt dit met name gecoördineerd aangezien veel van dit werk op externe locaties plaatsvindt. Als laatste is er een uitruklocatie voor ambulance aanwezig. Deze locatie betreft geen PRIO-1-uitruk zoals dat bij een grote ambulancepost het geval is. Uitruk van de ambulance zal voornamelijk incidenteel voorkomen. Derhalve valt dit gebouw als een kantoor te beschouwen. Op basis van de VNG-brochure wordt een kantoor gedefinieerd als 'Overige zakelijke dienstverlening: kantoren' (milieucategorie 1). In

de navolgende tabel is de minimaal aanbevolen richtafstand voor een kantoor, uitgaande van een rustige woonwijk, weergegeven.

Functie	Omschrijving VNG	Richtafstand rustige woonwijk	Gemeten afstand
Kantoor	1	10 m (geluid)	± 18 m

Uit de voorgaande tabel volgt dat de afstand tussen het kantoor van het Rode Kruis en het bouwvlak van de woningen circa 18 meter bedraagt. Daarmee wordt voldaan aan de feitelijke richtafstand. Als er cursussen op locatie worden gegeven zal dit voornamelijk binnen zijn en aan de achterzijde van het gebouw ten opzichte van de beoogde ontwikkeling. Het uitrukken van de ambulance betreft geen PRIO-1 locatie zoals een ambulancepost. Daarmee kan worden aangenomen dat het uitrukken van de ambulance met sirene incidenteel zal voorkomen. Mogelijk geluid zal enkel van verkeer komen dat naar de locatie toekomt. Een nadere beschouwing van het Rode Kruis wordt daarmee niet noodzakelijk geacht.

Locatie ten opzichte van de functie 'Gemengd' (cijfer 2)

Ten oosten van de ontwikkellocatie bevindt zich de functie 'Gemengd' met op het bouwvlak de functieaanduiding 'horeca' en 'sport'. Op basis hiervan is vastgelegd dat deze gronden bestemd zijn voor onder andere wonen, dienstverlening, maatschappelijke & culture voorzieningen en kantoren als ook sport en horeca (categorie 1) als gevolg van de aanwezige aanduidingen. Onder horeca in categorie 1 wordt onder meer een restaurant, cafetaria of broodjeszaak verstaan.

Uitgaande van de maximale planologische mogelijkheden van het omgevingsplan dient rekening gehouden te worden met onder meer een sporthal (milieucategorie 3.1). Voor deze functie geldt in rustige woonwijk het volgende:

Functie	Maximale toegestane milieucategorie	Maximale richtafstand rustige woonwijk	Gemeten afstand
Gemengd	Milieucategorie 3.1	50 m	± 0 m

... Zoals blijkt uit bovenstaande tabel is de afstand tussen de ontwikkellocatie en gronden met deze functie onvoldoende groot om te kunnen voldoen aan de indicatieve richtafstand. In de feitelijke situatie bevindt zich aan de Händelstraat 45B een sporthal, een café, een radiostation RTV Veluwezoom, stichting Sportkompas en nog een andere maatschappelijke en culturele voorziening in de vorm van een voetbalkooi (Johan Cruyff Court). Op basis van de VNG-brochure wordt een sporthal gedefinieerd als 'sporthal' (milieucategorie 3.1). De overige functies zijn van een lagere feitelijke milieucategorie en richtafstand. In de navolgende tabel is de minimaal aanbevolen richtafstand voor een sporthal, uitgaande van een rustige woonwijk, weergegeven.

...

Functie	Omschrijving VNG	Richtafstand rustige woonwijk	Gemeten afstand
Sporthal	Sporthallen	50 m (geluid)	± 0 m

Uit de voorgaande tabel volgt dat niet kan worden voldaan aan de richtafstand. De gemengde functie grenst namelijk direct aan de ontwikkellocatie. Als gevolg van verschillende activiteiten die ter plaatse aanwezig kunnen zijn, is mogelijk sprake van een dusdanige geluiduitstraling door zaken als het verkeer, parkeren, spelende kinderen en luchtbehandelingsinstallatie, dat op voorhand niet direct gesteld kan worden dat sprake is van een gezonde woon- en leefomgeving ter plaatse van de ontwikkellocatie. Een nadere beschouwing naar deze situatie is hiervoor noodzakelijk.

Locatie ten opzichte van de functie 'Sport' (cijfer 3)

Ten noordoosten van de ontwikkellocatie bevindt zich een stuk grond met de functie 'Sport'. Binnen het ter plaatse geldende omgevingsplan is vastgelegd dat deze gronden bestemd zijn voor het uitoefenen van sportactiviteiten met daaraan ondergeschikt een kantine. Uitgaande van de maximale planologische mogelijkheden van het omgevingsplan en de locatie dient rekening gehouden te worden met een buitenzwembad. In de VNG-publicatie komt dit overeen met 'Zwembaden, niet overdekt (milieucategorie 4.1), waarvoor een maximale richtafstand geldt van 200 meter in rustige woonwijk.

Functie	Maximale toegestane milieucategorie	Maximale richtafstand rustige woonwijk	Gemeten afstand
Sport	Milieucategorie 4.1	200 m	± 20 m

Zoals blijkt uit bovenstaande tabel is de afstand tussen de ontwikkellocatie en gronden met deze functie onvoldoende groot om te kunnen voldoen aan de indicatieve richtafstand, uitgaande van de maximale planologische mogelijkheden. In de feitelijke situatie bevindt zich aan de Händelstraat 49 een fietsvereniging (niet-gemotoriseerd). Op basis van de VNG-brochure wordt een sportveld met kantine gedefinieerd als 'Veldsportcomplex (met verlichting)' (milieucategorie 3.1). In de navolgende tabel is de minimaal aanbevolen richtafstand voor een veldsportcomplex, uitgaande van een rustige woonwijk, weergegeven.

Functie	Omschrijving VNG	Richtafstand rustige woonwijk	Gemeten afstand
Sportveld met kantine	Veldsportcomplex	50 m	± 20 m

Uit bovenstaande tabel blijkt dat er niet kan worden voldaan aan de richtafstand voor de fietsvereniging. Aangezien het om ongemotoriseerde fietsen gaat en het parkeerterrein aan de achterzijde van het perceel ligt zal hinder voornamelijk door stemgeluid worden veroorzaakt. Gezien de kleinschaligheid van de vereniging en de kern Eerbeek wordt verwacht dat hier maar beperkt geluid wordt geproduceerd. Vanuit het Besluit kwaliteit leefomgeving geldt er voor stemgeluid geen standaardwaarde voor het maximale geluidsniveau. Bovendien mag op basis van de Bruidsschat het stemgeluid van personen op onverwarmd en onoverdekt terrein buiten beschouwing worden gelaten bij geluidonderzoek. Ditzelfde geldt voor het stemgeluid van bezoekers op een open terrein bij sport- of recreatieactiviteiten.

Ook is er geen verlichting rond het perceel aanwezig. Dus zal er maar beperkt in de avonduren worden gesport. Tussen de beoogde nieuwe woningen en de vereniging is eveneens reeds bestaande bebouwing aanwezig, die in zekere zin afscherming kan bieden. Als laatste geldt dat de kantine en het terras op grotere afstand liggen waardoor hier geen hinder van wordt verwacht. Daarom wordt verwacht dat er sprake zal zijn van een gezonde woon- en leefomgeving ten aanzien van de fietsvereniging. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Locatie ten opzichte van de functie 'Cultuur en ontspanning' (cijfer 4)

Ten zuidwesten van de ontwikkellocatie bevindt zich een stuk grond met de functie 'cultuur en ontspanning'. Binnen het ter plaatse geldende omgevingsplan is vastgelegd dat deze gronden bestemd zijn voor het een kinderboerderij en/of speeltuin. Uitgaande van de maximale planologische mogelijkheden van het omgevingsplan dient rekening gehouden te worden met een kinderboerderij. In de VNG-publicatie komt dit overeen met 'kinderboerderij' (milieucategorie 2), waarvoor een maximale richtafstand geldt van 30 meter in een rustige woonwijk.

Functie	Maximale toegestane milieucategorie	Maximale richtafstand rustige woonwijk	Gemeten afstand
Cultuur en ontspanning	Milieucategorie 2	30 m (geur en geluid)	± 20 m

Uit bovenstaande tabel blijkt dat er niet kan worden voldaan aan de indicatieve richtafstand, uitgaande van de maximale planologische mogelijkheden. Feitelijk gezien is ter plaatse ook een kinderboerderij aanwezig, waardoor ook niet voldaan kan worden aan de richtafstand die hoort bij de feitelijke situatie. Een nadere beschouwing van de situatie ter plaatse met betrekking tot de geur- en geluidproducerende activiteiten is wenselijk om inzichtelijk te kunnen maken in hoeverre ter plaatse van de ontwikkellocatie sprake is van een gezonde woon- en leefomgeving. De afstand voor geur wordt hieronder verder toegelicht.

Feitelijke situatie kinderboerderij, geur

Voor de kinderboerderij bestaan bij de gemeente geen milieumeldingen of vergunningen. Er kan dus enkel uit worden gegaan van observaties van de huidige situatie en de normen onder de Omgevingswet. De geurnormen en vaste afstanden die in het tijdelijk omgevingsplan zijn opgenomen gelden alleen voor landbouwhuisdieren en rijpaarden. Kinderboerderijdieren zijn hierop uitgezonderd. De afstand uit de VNG-publicatie tussen de kinderboerderij en de voorziene woningen is dus niet van toepassing. Er geldt hiernaast wel een specifieke richtlijn

voor de opslag van mest. Als de kinderboerderij meer dan 3 m³ mest opslaat dan geldt er een afstandsnorm van 50 meter van de opslag van mest tot een gevoelig object. Op luchtfoto's is gemeten dat de mestopslagplek van de kinderboerderij een omvang van circa 12 m² heeft. Hier was tijdens locatiebezoek mest gestapeld met een hoogte van meer dan 25 cm, dus er was meer dan 3 m³ aanwezig. Wel was deze mest met stro en zaagsel vermengd, de daadwerkelijke netto omvang van enkel de mest zou kleiner zijn. Echter, omdat de verhouding tussen mest en stro niet bekend is wordt aangehouden dat de richtafstand van toepassing is.

...

De afstand tussen de mestopslag en de nieuwe woningen bedraagt ca. 75 meter, dus er wordt ruim voldaan aan de richtafstand van 50 meter.

Conclusie

In afwachting van de VNG-publicatie 'Activiteiten en milieuzonering Omgevingswet' is in voorliggend memo getoetst aan de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' uit 2009.

...

Uit deze quick scan volgt dat de ontwikkellocatie en dient omgeving kan worden gezien als een 'rustige woonwijk'. De voorgenomen ontwikkeling bestaat uitsluitend uit hindergevoelige functies (woningen).

Ten aanzien van hinder van bestaande milieubelastende activiteiten in de omgeving die van invloed kunnen zijn op de beoogde ontwikkeling wordt geconcludeerd dat voor de maatschappelijke gronden voldaan wordt aan de richtafstanden uit de VNG-brochure waardoor deze gronden met bijbehorende functies niet onevenredig worden geschaad in hun ontwikkelingsmogelijkheden en ter plaatse van de ontwikkellocatie een gezond woon- en leefklimaat is gewaarborgd.

Voor de overige besproken percelen kan niet direct worden voldaan aan de richtafstanden uit de VNG-publicatie, uitgaande van de maximale planologische mogelijkheden. Vanuit een beschouwing van de feitelijke situatie en de geldende wet- en regelgeving geldt dat de gronden met de functie 'Sport' geen nadere beschouwing behoeven. Zij zullen naar verwachting geen noemenswaardige invloed hebben op het woon- en leefklimaat ter plaatse van de ontwikkellocatie en worden door de ontwikkeling ook niet geschaad in hun ontwikkelingsmogelijkheden.

Wat betreft de gronden met functie 'Gemengd' waar de sporthal, de voetbalkooi en het café aanwezig zijn en de gronden met functie 'Cultuur en ontspanning' waar de kinderboerderij aanwezig is, geldt dat een nadere beschouwing wenselijk is. Zowel vanuit de planologische als feitelijke situatie kan immers niet voldaan worden aan de benodigde indicatieve richtafstanden. Een nadere beschouwing kan wat betreft het aspect geluid (beide percelen) aan de hand van een akoestisch onderzoek plaatsvinden. Voor het aspect geur (kinderboerderij) kan op basis van de richtafstanden voor mest op voorhand al worden uitgesloten dat er geurhinder ervaren zal worden, hier is geen verdere nadere beschouwing benodigd.